

datum advies: 13 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtspvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. R.J.M.M. de Bont, advocaat te Waalre,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: angeklaagde,
wereldheer van het bisdom 's-Hertogenbosch,
bijgestaan door mr. E.C.M. Wagemakers, advocaat te Breda.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 11 oktober 2011. Op 10 november 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. Wagemakers voornoemd.

Op 19 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner, [naam] en werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. De Bont voornoemd. Naast angeklaagde is tevens mr. Wagemakers verschenen, alsmede een kennis, [naam].

Zowel klager als angeklaagde heeft zijn standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was in de jaren zeventig lid van [kapel] te [plaats]. Klager ging ieder jaar een weekeinde op zeilkamp met de kapel bij [plaats]. Angeklaagde, destijds pastoor te [plaats], was daar dan ook bij aanwezig. Tijdens een van deze weekenden, in 1978, waren klager en angeklaagde een dag eerder naar het kamp gegaan.
's Avonds bezochten zij een sauna in [plaats]. Klager was in de veronderstelling dat dit een normale sauna was, maar het bleek een homosauna te zijn. Op enig moment kwam klager uit een saunacabine en trof angeklaagde aan met een andere man. Zij stonden elkaar af te trekken. Klager schrok hiervan en heeft zich meteen van die plek verwijderd. Na het saunabezoek zijn klager en angeklaagde terug gegaan naar het kamp. Daar sliepen zij in een boot. Angeklaagde verzamelde alle matrassen in het ruim om daarmee één groot bed te

maken. Aangeklaagde begon met klager te stoeien. Dit gebeurde wel vaker, waardoor klager hierin in eerste instantie geen kwaad zag. Tijdens het stoeien ging aangeklaagde echter op zoek naar de penis van klager. Ter zitting heeft klager op dit punt verklaard dat aangeklaagde in zijn beleving te dicht bij zijn genitaliën kwam. Klager was daarvan niet getuend en heeft direct aangegeven dat hij wilde stoppen met het stoeien. Hierop is aangeklaagde ook direct gestopt. Ook heeft klager ter zitting verklaard dat hij bang was, omdat hij alleen met aangeklaagde in de boot was en er niemand in de buurt aanwezig was.

2.2. Het beeld dat klager had van de Rooms-Katholieke Kerk is door het gebeurde geschaad. Zijn verhouding tot de Kerk heeft een deuk opgelopen. Daarnaast is het beeld van aangeklaagde en de vreemde man in de sauna in het geheugen van klager gegrift. Een herinnering die klager niet op prijs stelt.

2.3. Klager wenst dat het bisdom weet wat voor persoon aangeklaagde is en verzoekt de Klachtencommissie de bisschop van 's-Hertogenbosch te adviseren aangeklaagde te berispen, dan wel te vernemen.

3. Het verweer

Mr. Wagemakers heeft in zijn verweerschrift allereerst aangegeven dat aangeklaagde lijdt aan de ziekte van Parkinson en dat het moeilijk is met hem te communiceren: aangeklaagde kan niet meer schrijven, kan zijn gedachten moeilijk onder woorden brengen en weet zich van vroeger ook veel niet meer te herinneren. Het navolgende is dan ook hetgeen mr. Wagemakers van aangeklaagde meent te hebben begrepen. Het is juist dat klager en aangeklaagde een sauna in [plaats] hebben bezocht en dat bij die gelegenheid klager getuige is geweest van “een vorm van lichamelijke bejegening” tussen aangeklaagde en een andere bezoeker van de sauna. Ook is het juist dat er later diezelfde avond een stoeipartij heeft plaatsgevonden tussen aangeklaagde en klager. Deze stoeipartij dreigde op enig moment een zodanig verloop te krijgen dat klager dit als een vorm van aantasting van zijn lichamelijke integriteit heeft kunnen ervaren, aldus het verweerschrift. Ter zitting heeft aangeklaagde, alhoewel hij zich niet alles wat hem verweten wordt helder kon herinneren, zijn excuses gemaakt aan klager. Voorts heeft aangeklaagde ter zitting aangegeven, zakelijk, dat het verweerschrift berust op wat hij mr. Wagemakers heeft verteld.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer vierendertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Gelet op het klaagschrift en de aanvulling die klager hierop ter zitting heeft gegeven, alsook de inhoud van het verweerschrift en de reactie ter zitting door

aangeklaagde, is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat klager ongewenst getuige is geweest van seksuele handelingen tussen angeklaagde en een onbekende derde persoon in een sauna in [plaats]. Ook is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat angeklaagde heeft geprobeerd klager in zijn lichamelijke integriteit aan te tasten tijdens een stoeipartij. Klager heeft in dit verband ter zitting aangegeven dat de stoeipartij in zijn beleving een seksuele lading met zich droeg, waarvan klager vond dat hij zich daaraan direct moest onttrekken door angeklaagde een halt toe te roepen. De Klachtencommissie neemt bij een en ander nog in aanmerking dat de klacht wordt ondersteund door die van een andere klager, bij de Klachtencommissie bekend onder nummer 2011T488. volgens welke angeklaagde in 1967, eveneens tijdens een zeilkamp te [plaats], zich aan seksueel misbruik heeft schuldig gemaakt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door angeklaagde hoogst kwalijk is geweest. Alhoewel klager ten tijde van de aanvang van het misbruik 22 jaar oud was, verkeerde klager in een afhankelijke relatie tot angeklaagde. Angeklaagde nam een belangrijke plaats binnen de gemeenschap in en de moeder van klager keek tegen angeklaagde op.

4.5. De Klachtencommissie zal zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Angeklaagde heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting het leed te erkennen en spijt te betuigen. Voorts acht de Klachtencommissie het van belang dat klager, mocht hij daaraan behoefte hebben, de mogelijkheid wordt geboden een persoonlijk gesprek met de bisschop te voeren. Ten slotte zal de Klachtencommissie de bisschop adviseren angeklaagde te waarschuwen, te vermanen of te bedoeld in artikel 17.1 aanhef en onder a van de Procedure.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van 's-Hertogenbosch de klacht gegrond te verklaren, klager desgewenst een persoonlijk gesprek aan te bieden en angeklaagde te waarschuwen, te vermanen of te berispen

Dit advies is vastgesteld op 13 april 2012 door mr. R.J.M. Smit, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de bisschop van 's-Hertogenbosch en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de bisschop.